

Ébredés

I. évfolyam 2. szám • A DUNAKANYARI EVANGÉLIKUSOK LAPJA • 2008. június

In nomine Dei

„OLDD LE A SARUDAT...!”

Elérkezett. Már sokan vártuk. A harapnivaló levegőt, az árnyas erdő csendjét, a szabadságok felhőtlenységét.

Elérkezett a népvándorlás ideje is. Aki teheti, megy. Utazik, világot lát, otthonától távol szívja magába a hegyi, vidéki vagy éppen halszagú levegőt. Kizökkenünk a hétköznapi kerékvágásból és otthon hagyjuk a megszo-kott heti ritmust, az évközi rituálé szerint megélt ese-ményeket, hogy aztán jó kedvvel, s vidám lélekkel kezdjük s végezzük, ami ránk van bízva.

De nem csak hétköznapi, sok vasárnapra is kilépünk a megszokott környezetből. Ilyenkor üresen marad az egyre jobban szeretett, lassan otthonunkká váló templomunkban elfoglalt helyünk, és itt hagyjuk azt a hű-séges Bükkös-pataknak. „A kő marad.” Távol leszünk az ismerős hangoktól, színektől, illattól.

Egyszer Mózes is távolra vándorolt apósának, Jetrónak juhaival. Amikor szétnézett, észrevette, hogy nincs körülötte kedvenc legelője, a hegyek vonulata is más volt. Ember talán azelőtt nem is járt azon a hegyen. S akkor, egyszer csak váratlanul találkozott Istennel, aki az ég csipkebokorból megszólalva azzal kezdte: „Oldd le sarudat a lábadról, mert szent föld az a hely, ahol állasz!” (2 Móz 3,5b) Mózes engedelmeskedett. Leoldotta saruját, és hallgatott. Hallgatta, mit mond neki Isten. Meztelábasan, alázattal. Pedig tudjuk, ez az egyszerű pásztorfiú nem istentiszteletre ment a Hóreb-hez, de a találkozás, Isten iránti tisztelete arra indította, hogy saruja szíját megoldja.

Ahogy véget ér az iskolai tanítás és lejárnak a határidők, elindulunk otthonról, és meg sem állunk addig, amíg messze nem leszünk gondolatban és térben. Diákok és családok egyaránt. Még a nagyszülők is elfoglaltabbak lesznek, mint máskor. Elképzelhető, hogy alig győzzük majd a pihenést. A nyár elején érdemes végiggondolni ezt a rövid mondatot. Oldd le a sarudat! Mindenütt, ahol találkozunk vele, megszentelt hely. A vakációban is lehetnek megszentelt pillanatok és találkozások. Ha nem is bazaltkő borította, belül kéklő templomban, vagy a jól kipróbált otthoni kuckónkban, de hegytetőn és réteken, omladozó falú, öreg kápolnában és vízparti nagyváros turisták látogatta díszes bazilikájában is megszólíthat Isten. Mózes nem menekült el. Megoldotta saruja szíját. Megállt és elidőzött ott, ahol Isten volt.

Ennek az igének a nyári üzenete: vedd észre, mikor oldd le a sarudat! Nem te készíted a helyet, de neked kell elmenned oda, ahol találkozhatasz vele. S talán váratlanul ér a megszólítás, távol az otthonától, a megszo-kottól, mégis tudd: az Úr veled van. Elkísér, ha elbújsz megkeres, megszólít téged, és azt kéri tőled: itt és most oldd le a sarudat, mert szent az a hely, amelyen állasz! Hiszen bárhol, bármikor jársz, az Ő orcája kísért téged!

Vasárnaponként istentiszteletre megyünk. Istent tisztelni megyünk. A templomhoz közeledve is megoldjuk sarunk szíját. Lelkünkben megtesszük. És ha még ezt nem is végezzük látványosan, azért valamit látunk egymáson. De még ennél is fontosabb. Ő látja rajtunk. Látja bennünk.

Végül áldást mondok, úti áldást: „Isten, aki mind- eddig velünk volt és megsegített bennünket, akitől kapjuk munkánk gyümölcsét és a pihenés áldását, a Mindenüttjelenvaló szenteljen meg jelenlétével az Atya, Fiú, Szentlélek nevében. Ámen.

Horváth-Hegyi Olivér

GYERMEKNEK SZÜLEJE, ISTENNEK GYERMEKE

Ótestamentumi szigorral kopognak a szavak: Minden-
nek megszabott ideje van, megvan az ideje minden do-
lognak az ég alatt. (Préd 3,1) Ahogy a konfirmációnak
is. A lexikonban így áll: a serdülő (13–16 éves) keresz-
tény fiúk és lányok ünnepélyes felvétele a felnőtt
gyülekezetbe. Mi nyolcan, a „feko” tagjai jócskán ki-
nőttünk ebből a korból. Elkéstünk volna? Nem találtuk
Istent, vagy nem hagytuk, hogy Isten ránk találjon?

Keresők vagyunk – mondták/mondják közülünk
legtöbben. Felmenthet ez bennünket? A Prédikátor az
orrunkra koppint: Megvan az ideje a megkeresésnek.
(Préd 3,6) Mi pedig vitézül védekezünk: Non est
volentis, neque currentis, sed miserentis Dei. Ez – ha
odafigyeltünk az irodalomórán – Biblia nélkül is megy:
„Egy régi ház felirata ... a határszéli kisvárosban.”
Egyedül a könyörülő Istenre bízánk tehát a dolgot,
mellőzve a személyes akaratot? (Róm 9,15–16) Nem,
hiszen ki így, ki úgy, de valóban mindnyájan próbál-
koztunk. És a kereső nem marad magára. Legfő-
képp ott a család. Annak kötelékéből érkezünk, legyen
bár valódi vagy pót. Legtöbbünk számára ez az a
közeg, amely belenöveszt, besegít vagy egyenesen
belök a keresztyének közösségébe. (Lehet persze for-
dítva is: tilt, elrettent tőle.) Azután, ha szerencsénk van

– van! –, rátalálunk a lelkeszünkre. A magunkéra.
Megtapasztaljuk a hitét, és hogy ő is folyamatosan kér-
dez. Néha talán azt a bizonyos tintatartót is a falhoz
vágja.

És mi magunk? Vannak-e, lehetnek-e saját indítéka-
ink? Bízhatunk-e magunkban? Valóban az Úrhoz
igyekezzünk, nem pedig (az éppen nem tetsző) világtól
menekülünk? Hiszünk Istenben, vagy csak tudunk
rőla? – Ha minderről előzetesen akarnánk megbizo-
nyosodni, ki tudja, meddig halogathatnánk a
konfirmációt. Luther azonban (az úrvacsoráról szólva)
így figyelmeztet/biztat: „Szeretnék ugyan méltó lenni,
de nem méltó voltomra, hanem a Te ígédre támasz-
kodva jövök, mert Te parancsoltad meg.”

Bízást hihetjük hát, hogy nem késtünk el, mert nem
késhtünk el. Bár magunk is szülők vagyunk, Isten sze-
mében mindig gyermekek maradunk, az Ő gyermekei.
És a jutalmat sem kell féltetni. Nem tudjuk ugyan, hogy
a harmadik, hatodik vagy a kilencedik órában jutot-
tunk-e ki abba a bizonyos szőlőbe, a példabeszédbeli
gazda ugyanannyit akar adni nekünk is, mint a
korábban érkezőknek. (Mt 20,14) Az újtestamentumi
Úr ígérete ez.

Sághi Gábor

A keresők, akik találtak

A KONFIRMÁCIÓS VIZSGA

Hónapokon át készültünk a konfirmációra és az azt megelőző vizsgára. Izgalommal teli várakozásban töltöttük napjainkat. A szécsényi lelki hétvége utáni héten már semmi másra nem tudtunk gondolni. Lukács evangéliumának történeteibe mélyedtünk bele, és a konfirmációi káté kérdései körül forogtak gondolataink. Csenge lányunkkal együtt készültünk a három részből álló megmérettetésre. Újra és újra visszatértünk a tudnivalókra, mindegyre ezekről beszélgettünk. A vizsga napján „feszültségoldó” kirándulásra indultunk, és az autóban hazafelé örömmel hallgattuk, hogyan idézi fel Csenge az evangélium szavait.

A vizsga előtt a templom megtelt a nyolc konfirmandussal, hozzátartozóikkal és a gyülekezet tagjaival. Büszkén figyeltük, ahogyan gyermekeink az oltár előtt felsorakoznak és izgatottan vártuk, hogyan sikerül megválaszolniuk a kérdéseket. Először a konfirmációi káté

és a fontosabb egyháztörténeti események ismeretéről kellett számot adniuk. Lukács evangéliumából a szülők tették fel a kérdéseket. Örömmel töltött el bennünket, hogy a fiatalok rendre helyes választ adtak, a történetekről szép kerek mondatokban fogalmazták meg gondolataikat. Lelkészünk is elégedett volt a gyerekeinkkel. A bibliaismereti versenyben háromfős csapatokban már a szülők és a családtagok is részt vehettek. A verseny vidám hangulata feloldotta az izgalmakat. Mindannyiunk nagy öröme a konfirmandusok egyik csapata lett a verseny győztese.

Zárásként szeretetvendégség várta a gyülekezet tagjait. A templom udvarán, kellemes napsütéses tavaszi délutánon, lélekben már a másnapi konfirmációt várva beszélgettek egymással a kis közösséggé formálódott konfirmandusok és családtagjaik.

Horváth Csenge konfirmandus családja

Az első úrvacsora után

Ott álltunk az oltár előtt fehér ruhában, és Istenre gondoltam... Tudtam, hogy a hátunk mögött az egész templom minket figyel. Kicsit izgultam, aztán már nagyon. Éreztem, hogy most valami olyan dolog történik velem ami fontos, és meghatározó része lesz az életemnek.

A konfirmandustársaim szemében ugyanezt az izgalmat, várakozást láttam, de aztán az összetartozás biztonsága bátor-sággal, nyugalommal árasztott el.

Már csak Olivér hangját hallottam, aztán az anyukámét, aki a családunkat képviselve könyörgést olvasott a Bibliából.

Olivér a Szentlélek erejét kérte ránk, tenyerét a fejünkre téve, megáldott mindnyájunkat.

Keze melegséget sugárzott, ami aztán betöltötte az egész testemet és lelkemet.

A gyülekezet felnőtt tagjai, akik a tavasszal konfirmáltak, kitűzték fehér ruhánkra a Luther-rózsát.

Az én Luther-rózsám nem akart a ruhámon maradni, ezért aztán a kezemben tartva köszöntem meg Isten hozzám való jóságát, szeretetét.

Az Úrvacsorához már felszabadultan, megkönnyebbülten térdeltem.

Örülök, hogy a gyülekezetünk felnőtt tagja lehettem.

Makai-Kis Ábel

IGAZ VAGY NEM IGAZ?

Gondolatok a Biblia éve kapcsán

„Az ég és a föld elmúlnak, de az én beszédeim semmi képpen el nem múlnak”. (Mt 24,35, Mk 13,31, Lk 21,33) Hisszük és valljuk, hogy Isten ígéje szült minket újjá. Isten ígéje nem romlandó, hanem romolhatatlan mag. Isten ígéje örökkévaló. Ami a romolhatatlanból, az örökkévalóból születik, az romolhatatlan és örökkévaló.

De mi is ez a romolhatatlan ige? A Biblia? Annak mind a hatvanhat könyve? Minden egyes betűje? De hát az Ószövetségben természetes többnejűségről, rabszolgatartásról is olvasunk! A mai értelmünk számára felháborító és érthetetlen, hogy az aranyborjú készítése miatt Lévi fiainak háromezer atyafit, rokont és barátot kellett lekasabolni. (2Mózes 32,28) Máshol azt halljuk, hogy Isten parancsot ad a zsidóknak, hogy irtsák ki az idegen népeket.

Az Újszövetségben is találunk olyan helyeket, amelyek zavarba hozhatnak bennünket, a 21. század elején élő keresztényeket. Pál apostol ezt írja Timótheusnak: „A tanítást nem engedem meg az asszonyoknak... Ádám nem csalattatott meg, hanem az asszony megcsalattatván bűnbe esett: Mindazonáltal megtartatik a gyermekszüléskor, ha megmaradnak a hitben és szeretetben és a szent életben mértékletességgel.” (1Tim 2, 12–15) Pál apostol itt korának embereként szól, s a gondolkodása a férfi felsőbbrendűségéről aligha felel meg a modern ember gondolkodásának. A korszellem megváltozott, s a Biblia nem a régi korok szellemét akarja számunkra konzerválni. Pál apostol többször le is írja, hogy most „amit mondok, nem az Úr szerint mondom” (2Kor 11,17) Számunkra nem az az örökké érvényes, amikor Pál apostol „emberi hangját” halljuk, hanem az, amikor általa, az ő hangján keresztül az Isten szól hozzánk.

Isten ígéjének több formája van: az írott, a hirdetett és a testté lett ige. Isten kinyilatkoztatásának legmagasabb fokozata Jézus Krisztus, a testté lett ige. Az írott és a hirdetett ige is órála tanúskodik. Mi keresztények nem a Szentírásban, a betűben, a törvényben hiszünk, hanem az Atya, Fiú, Szentlélek Szentháromság Egy Istenben, akiről a Szentírásnak mind a hatvanhat könyve tanúskodik.

Fontos látnunk, hogy a Szentírás nem törvénykönyv, aminek minden betűjének szó szerint kellene engedelmeskednünk. A Szentírás különböző korokban, különféle emberek által íródott, s így magán hordozza annak a kornak a nyomait is, amelyekben keletkezett. Tetszett Istennek, hogy törekeny cserépedénybe rejtse az Ő kincsét, az evangéliumot. (2 Kor 4,7) Ma olyan kultúrában élünk, amelyik a férfi és a nő társadalmi egyenlőségét, az egyenlőséget, a másik ember, a másik nép tiszteletét, az élet védelmét képviseli. A régi korok emberei más értékek és törvények jegyében rendezték be az életüket. A tegnap, a ma és a holnap változik, de Isten beszéde,

s leginkább az Ő legbeszédesebb beszéde: Jézus Krisztus ugyanaz marad.

A Biblia beszédének nagybetűs Igazsága nem azonos a tudományos kor logikájának kisbetűs igazságával. A Biblia Igazsága egy Személy: Jézus Krisztus, aki igazzá tesz bennünket. A kétszerkettő igazsága nem tesz bennünket igaz emberekké. Jól illusztrálja ezt a gondolatot a kanadai irodalomtudós, Northrop Frye a Kettős tükör. A Biblia és az irodalom (Budapest, Európa Kiadó, 1996) című könyvéből az alábbi idézet:

„Ha valami olyasvalami szerepel a Bibliában, ami történelmileg igaz, az nem azért van ott, mert történetileg igaz” (89. old). „Ahogyan az Ótestamentum könyvei nem tekinthetők történelemnek, ugyanúgy az evangéliumok sem életrajznak. Az evangelistákat egyáltalán nem érdeklik az olyan bizonyítékok, amelyek általában az életrajzírókat, mint amilyenek például elfogulatlan utazók megjegyzései. Ők csupán azzal tördnek, hogy beszámolójukban egybevevessék Jézus életének eseményeit, valamint az Ószövetség – értelmezésük szerinti – kijelentéseit arról, hogy mi történik majd a Messiással.” (90. old.) „[A] Bibliát egyáltalán nem érintené, hogy valaki megtalálja-e az Ararát hegyén a bárkát, vagy sem: az ilyen 'bizonyítékoknak' az égvilágon semmi közük ahhoz a szemlélethez, amely megteremtette Mózes első könyvét ... ha előkerülne valamely történelmi forrás arról, hogy Jézust Pilátus bírósága elé állították, és bizonyos részleteiben megegyezne az evangéliumok elbeszélésével, ezt sokan úgy üdvöznék, mint az evangélium igazának végső bizonyítékát, és nem vennék észre, hogy igazságkritériumokat nem az evangéliumból, hanem valahonnan egészen máshonnan vesznek.” (96. old.)

A Biblia Igazságának megértése csak „Lélekben és Igazságban”, azaz Jézus Krisztus által a Szentlélek segítségével történhet. A Szentlélek munkáját nemcsak a Szentírás létrejöttében, hanem annak megértésében és olvasásában is tapasztalnunk kell. A reformátorok hangsúlyozták hogy amiképpen az emberi szerzőkön keresztül a Szentlélek „írja” az Írást, ugyanúgy az emberi olvasókon keresztül is a Szentlélek „olvassa” az Írást. Ahol valóban jelen van Isten Lelke, ott megnyílik a Biblia, megelevenedik a betű, és az igévé, újra Isten beszédévé válik.

A bibliai szó a Szentlélek megelevenítő munkája következtében válik igévé, azaz számunkra egzisztenciális Igazsággá. A Szentírást a Krisztushit fényében olvassuk. Bármennyire is tiszteljük és szeretjük a Szentírást, vigyáznunk kell, hogy annak betűi ne váljanak külső törvénnyé számunkra! A törvény betöltése a szeretet.

Vigyázzunk, hogy hitünk centruma ne tolódjon el: ne a Bibliában, hanem az Atya, Fiú, Szentlélek Istenben higgyünk! A „Biblia-hit” („papiros-pápa”) – bálványimádás! „Isten beszéde nem azért igaz és szent, mert meg van írva, hanem azért van megírva, mert igaz és szent!” – fogalmaztam meg egy vitában több mint két évtizeddel ezelőtt. Óriási a különbség! Ha ezt belátjuk, akkor elkerüljük az Írás-hit veszélyét, s nem csinálunk merev, fenyegető törvényt az evangéliumból.

A Szentírás betűje akkor válik számunkra Igazzá, a Lélek kardjává, ha meghalljuk Isten hangját. A Lélek kelti életre a betűt. Ő szólaltja meg a partitúrát.

Úgy szoktunk fogalmazni, hogy hitünk zsinórmértéke a Biblia. Ám ha a Biblia Krisztusról szól, ha a Szentírás fő mondanivalója az evangélium, akkor helyesebb úgy fogalmaznunk, hogy nem egyszerűen az Írás, hanem a Krisztus a zsinórmérték, a normák normája. Ő az állandó, önálló „nincs változás vagy változásnak árnyéka” (Jk, 1, 17), mert – amint mondja – „Én azért születtem a világra, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról. Mindaz, aki az igazságból való, hallgat az én szómról” (Jn 18,37).

*Dr. Fabiny Tibor
egyetemi tanár*

LOSONCI VÍZÖZÖN

Van, hogy a körülmények koránt sem kedvezőek, de ennek ellenére, vagy talán éppen ezért feledhetetlen élményben lesz részünk. Már a szakadó eső és kislányunk lejárt útlevele is elég lett volna ahhoz, hogy meggondoljuk magunkat, mégis nekivágtuk.

Végül maroknyi, de bizakodó társaságunk a „Ne aggodalmaskodjál” kezdetű éneket dalolva hagyta el Szentendrét. Idegenvezetőnk, Eszter először a Felvidék történelméből tartott kimerítő ismertetőt, majd a buddhizmus és a kereszténység közös elemeire világított rá, és már meg is érkeztünk a Sztupához. Itt újra menedéket lertünk a kitartó eső elől, mely különös, melanholikus hangulatot árasztott a tájra, és Dóri lányunk nagy örömeire előcsalta a csigákat is.

Losoncon a piactérről, a romos zsinagóga mellől már vendéglátói kísérettel – és persze esernyővel – sétáltunk át a közeli evangélikus templomba. A kedves fogadtatás, a baráti kézfogások, az összetartozás érzése feledtette velünk a bolondos tavaszi időjárás kellemetlenségeit. A templom ódon falai között megtudtuk, hogy az itt élő magyar hittársaink számára vasárnaponként még megadatik az anyanyelvű istentisztelet, de a gyülekezet létszámának folytonos fogyatkozása miatt nem tudni, hogy ennek meddig lesz létjogosultsága.

A „kakasos” református templomban hasonló barátsággal üdvözöltek bennünket. A gyönyörű épület a látogatható altemplomával a város egyik fő látványossága. A történeti tudnivalók megismerése és a lelkeszi tapasztalatcsere után magunk is mély áhítattal csodáltuk meg, mialatt Dóri az udvar összes csigáját felsorakoztatta a „gyorsasági” verseny startvonalához.

Kitartó lelkesedésünket némiképp hűtötték a hozzánk tapadó vizes ruhadarabjaink, de az eső áztatta Losonc felett végre felragyogott a nap. Utunk innen Alsó-Sztrégovára, a Madách-emplékhelyhez vezetett. A még mindig gyönyörű kúriába sajnos nem sikerült bejutnunk, de az éppen visszatérő golyák látványa, a vadregényes kastélykert kárpótolt bennünket. Irodalmi nagyságunk sírhelyénél Csilla feledhetetlen, igazán szívből jövő,

sokunk számára új ismereteket adó előadást tartott Madáchról, aki így vallott a költői hivatásról:

„Alkot magának, mint Isten a világot,
S lelkének gyermekeivel népesíti,
Küzd és imád, kételkedik, leroskad,
Győz újra, és átéli a világnak
Minden kínjával minden élveit”

Hazafelé indulva fáradhatatlan kislányunk nagy csodálkozásunkra párnát hajtogatott esőtől nyirkos kis kabátjából, és elégedett arcocskával álomba merült. Dóránk ezt a tartalmas kirándulást a rá nem jellemző nyugalommal, érdeklődéssel járta végig velünk. Ez annak a kedvességnek, szeretetnek és türelemnek köszönhető, amivel a kis losonci közösség körülvelt minket. A hazafelé utat a vetélkedő izgalmai rövidítették. A templomunkról, egyházunkról és a Bibliáról való ismereteinkből jeleskedhettünk. Szinte észre sem vettük, és máris a szentendrei parkolóban találtuk magunkat. Sok kedves élménnyel gazdagodva, hosszasan szorongatva egymás kezét búcsúztunk el útítársainktól.

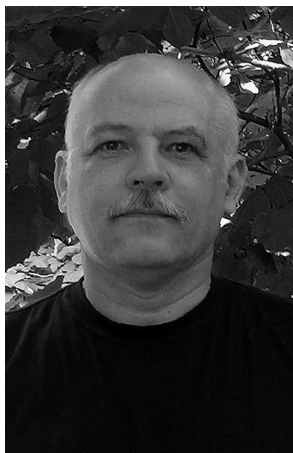
Jávor Piros

BOROSS KRISZTINA (12 éves)

VAN ISTEN

Nézz a napra, s nekik mondd el,
A valóság ez és csak hinni kell.
Az Atya él és odafönn uralkodik,
Mondd el, mondd el, mondd el nekik!
Imádkozzanak szívvel, lélekkel,
S az Úr ott lesz az emberekkel.
Mert amíg van remény és hit,
Jézus értetek is imádkozik.

Az „Ébredés” folyamatosan bemutatja gyülekezetünk presbiterait, tisztségviselőit. Ezúttal Deli Ernőné Piroskára és Koren Tamásra kerül sor. Bár utóbbi már bemutatkozott három évvel ezelőtt a „Dunakanyari harangszó” hasábjain, de azóta sokan csatlakoztak hozzánk, akik nem olvashatták az akkori riportot.

KOREN TAMÁS

Honnan származol, milyen evangélikus gyökereid vannak?

A családomnak rengeteg gyökere van, hiszen a „koren” tót szó magyarul gyökeret jelent. A családfát az 1600-as évek végéig sikerült visszavezetni, egy Rózsahegyen született ősrünkig. Az ükapám Koren István botanikus volt,

aki az aszódi evangélikus gimnáziumban többek között Petőfit is tanította. Több lelkész is volt a családban, Emil nagybátyám keresztelte mind a négy fiamat, de már 10 éve, hogy eltemettük. Anyai ágon Erdélyből, Belényesből származunk.

Mivel foglalkozol és mit csinálsz a szabadidődben?

1978-ban végeztem a BME Építőmérnöki Karán. Azóta közúti forgalmi vizsgálatokkal és ezen belül a legtöbbet közúti forgalomszámlálások számítógépes feldolgozásával foglalkoztam. Szeretek kirándulni és szeretem a népzenét. Havonta egyszer táncházat szervezünk a feleségemmel a Barcsay iskolában, amelyet gyülekezetünk tagjai közül is többen látogatnak.

Úgy tudom, a fiaid nagy madarászok. Honnan jött ez a szenvedély?

Először Matyi fiam kapta el ezt a „betegséget” Zsoldos Árpai bácsitól, aki az óvodában tartott madarász foglalkozásokat, aztán megfertőzte vele a többi testvérét is, nagyon szép eredményeket értek el különböző természetismereti versenyeken. Bence fiamnál bizonyult legtartósabbnak ez a szenvedély, mert Sopronba ment erdészetet tanulni, a többieknek alábbhagyott a lelkesedés, de azért egy odútelepet még mindig kezelünk a Pilisben.

Mit jelent számodra ez a gyülekezet, mióta laktok itt?

1995-ben költöztünk Szentendrére. Kezdetben ritkábban jártunk a gyülekezetbe, de amióta felvetődött az új templom építésének gondolata, és beválasztottak a templomépítési bizottságba, rendszeressé, családiassá, bensőségesse vált ez a kapcsolat.

Mi a véleményed a templomról? Végül is kicsit a te kezed munkája is.

Nagyon szép a templom és mára teljesen otthon érzem magam benne, de azon mindig bosszankodni fogok, hogy fényes nappal is világításra költjük a gyülekezet pénzét.

Rengeteget dolgozol a gyülekezetért, te vagy a gondnok, a pénztáros és az alapítvány elnöke is. Mennyi idődet veszi ez el?

A bérszámfejtés, az adóbevallás elkészítése, a különböző pénzügyi bizonylatok kitöltése és számítógépes nyilvántartása majd’ egy egész napi munkát igényel havonta, de adódnak feladatok a temetővel, a garázs-zsal, a templom karbantartásával kapcsolatban is.

Szerinted milyen a jó presbiter?

Először is mindig a gyülekezet érdekét tartsa a legfontosabbnak. Szolgáljon akarjon és ne uralkodni. Bírja a kritikát. Mindig mondja el a véleményét, akár kiélezett viták árán is, mert a gyülekezetben csak akkor lehet békesség, ha a problémákat a presbitérium időben észreveszi és orvosolja. Vegye természetesnek, hogy sok mindenben különbözünk egymástól, sok mindent eltérően gondolunk. De egy valamiben egyformának kell lennünk: a közös ügy szolgálatában.

Köszönöm, hogy válaszoltál kérdéseinkre és Isten áldását kérjük további szolgálatodra!

DELI ERNŐNÉ PIROSKA

Honnan származol, ki formálta hitéletedet?

A Veszprém megyei Szentkirályszabadján születtem, anyai és apai ágon egyaránt hithű református családban. Édesapám szinte a haláláig presbiter volt. A gyülekezet-

ért és a rászoruló emberekért cselekedni – ennek igényét a szüleim hagyományozták rám. 1975-ben férjhez mentem, és Ernő szerető „unszolására” csatlakoztam az evangélikus gyülekezethez.

Mivel foglalkozol?

Nyugdíjaként is aktív maradtam, a Felsőoktatási Dolgozók Szakszervezetének vagyok a gazdasági vezetője. Korábban hosszú ideig dolgoztam a Műszaki Főiskolán, pénzügyi-számviteli területen.

Mit csinálsz a szabadidődben?

Legszívesebben a 2 és fél éves meg az 5 hónapos unokámmal vagyok, nagy örömmel segít a lányomnak a nevelésükben. Annak is örülök, hogy a családtagok és a barátok gyakran meglátogatnak minket, nagy a jövőmenés. Szívesen járok színházba járni és szeretek kerétkedni is.

Mióta laktok a környéken, mit jelent számodra az itteni gyülekezet?

12 éve költöztünk Pomázra. Korábban Óbudán éltünk, ahol hosszú időn keresztül voltam presbiter, a számvevőszék elnöke, s máig az Erős vár a mi Istenünk Alapítvány kuratóriumi tagja vagyok. Úgy érzem,

hogy Szentendrén a régi templom elbontása és az új felépítése megújította a gyülekezetet is. Már a Kolping-házban egymásra találtunk, ma pedig él és virágzik a közösség. Mindez nagy örömmel és reménységgel tölt el.

Mi a véleményed a templomról?

Megjelenésében is valódi erős vár. Sajnálom viszont, hogy kicsik az ablakok és azt, hogy a karzatról alig látni a templomhajót.

Hogyan gondolsz presbiteri szolgálatodra? Melyek voltak a legfontosabb döntések, mire számíthatunk a közeljövőben?

A templomépítés és a templomszentelés kiemelkedő esemény volt, miként az új lelkészünk beiktatása is. A jövő feladatai közül az evangélikus temető rendbetételét és az orgona beszerzését sorolnám az első helyre. De a leglényegesebb, hogy az emberi, közösségi kapcsolatok fejlődjenek, a gyülekezet tagjai figyeljenek egymásra.

Köszönöm, hogy válaszoltál kérdéseimre és Isten gazdag áldását kérjük további szolgálatodra.

Opóczy László

CSALÁDI NAP A SKANZENBEN

Ha azt halljuk, Skanzen, szinte mindenkinek Szentendre jut eszébe. Ez nem véletlen, hiszen elválaszthatatlan a várostól. Ide „kötelező” a turistáknak elmenni, a külföldi vendégeinket elvinni, de magunk is jól eltöltöttünk itt egy átlagos hétvégi napot.

Május 17-én azonban sokan másért látogattunk a Skanzenbe. A Biblia éve alkalmából a szentendrei gyülekezetek itt rendeztek ökumenikus családi napot, változatos programokkal várva a gyerekeket és a felnőtteket egyaránt.

Mi három gyermekünkkel érkeztünk a rendezvényre, csodálatos tavaszi időben. Már a bejáratnál sok ismerőssel találkoztunk, így az sem szegte kedvünket, hogy a vártnál nehezebben jutottunk be, illetve a délelőtti programok – talán éppen emiatt – nem kezdődhettek el időben. Egy ilyen nagyszabású esemény, új kezdeményezés esetében, úgy gondoljuk, ez még természetes is.

De lássuk, mi várt bennünket! Meghallgattuk Levente Péter műsorát, majd megnéztünk egy kedves bábelőadást. Nagyobb gyerekeink valamennyi kézműves-foglalkozást szerettek volna kipróbálni, de mint oly sokszor az életben, most is választani kellett a kínáló lehetőségek közül. Számosan megküzdöttek az akadályverseny feladataival, míg az aprók a baba-mama sátorban játszhattak. A felnőtteknek bibliodramát, beszélgetéseket kínáltak a szervezők, de nekik szánták Lux Ádám színművész előadását is.

Az egyik sátor oldalán ezt a feliratot olvashattuk: LÁTHATATLAN SZÍNHÁZ. Mellette csupán ennyi: „Sorszámot itt kell kérni”. Különleges élményben lehetett részük azoknak, akik vállalkoztak a „kalandra”. A sátorban bekötött szemmel kellett haladni, így – a kezdeti bizonytalan lépések után – fokozatosan nyíltak meg egyéb érzékszerveink: hallásunk, ízlelésünk, tapintásunk. A bent eltöltött kb. 10 percben a feltétel nélküli bizalom élményével gazdagodhattunk, s a végére talán a szívünk is megnyílt Isten befogadására. (Köszönjük Olivérnek és segítőinek a sok munkát, aminek az eredménye volt ez az előadás!)

Nagyszerű ötlet volt ezt a napot ebbe a csodálatos környezetbe helyezni, ahol együtt lehettünk mint család – szűkebb és tágabb értelemben is.

Jó volt látni, hogy a gyerekek egy percre sem unatkoztak, jó volt találkozni, beszélgetni a sok ismerőssel, akikkel máskor csak futólag váltunk néhány szót óvodában, iskolában, gyülekezetben. Jó volt látni, hogy Szentendrén is sokan vagyunk, akik hasonlóan gondolkodunk családról, Istenről, hasonlóan éljük hétköznapijainkat.

Szemben a hagyományos, a gyülekezeti terem négy fala közé zárt csendesnapokkal, ez a rendezvény nyitott volt, hiszen azok is bepillanthattak programjainkba, akik a Skanzenbe más céllal érkeztek.

Reggel még úgy terveztük, kora délutánig maradunk, hiszen addigra a gyerekek elfáradnak. De nem így lett: „Csak még ezt várjuk meg, anya!”, „Csak még ezt megnézem!”, „Tényleg ez az utolsó!” Örülünk, hogy így alakult, és részt vehettünk a közös éneklésben és áhítatban.

Lelkészünk a kenyérszaporítás történetének magyarázatával bocsátott útra bennünket. A jól ismert íge szerint Jézus ötezer embert látott vendégül öt kenyérral és két hallal. Van egy apró részlet, amelyre eddig talán csak kevesen figyeltünk fel: „Miután valamennyien ettek és jóllaktak, összeszedték a maradék darabokat, tizenkét tele kosárral.” A családi napon is sokan – ha nem is ötezren – gyűltünk össze, és a szervezők reményei szerint mindenkinek jutott bőven lelki táplálék és élmény, mindenki jóllakhatott. Fontos az is – ahogy azt Olivér kiemelte –, hogy vigyünk magunkkal útravalót a maradék tizenkét kosárból, a magunk és mások számára is.

Egy érzést – vagy nevezzük inkább kívánságnak – biztosan magunkkal hoztunk: a családi nap jövőre sem múlhat el nélkülünk. Szegényebbek lennénk, ha nem lehetnénk ott. Azon vagyunk, hogy olyasmivel gazdagítsuk majd a programot, ami bennünket is nélkülözhetetlenné tesz, remélve, hogy az idei nem egyszeri, hanem az első alkalom volt.

Mihályi család

Dunakanyari Evangélikus Élet

ELÉRHETŐSÉGEINK

Lelkészi Hivatal, templom
2000 Szentendre, Bükkös part 2.
Tel.: 06 26 303 459
szentendre@lutheran.hu
http://szentendre.lutheran.hu/

Lelkész: Horváth-Hegyi Olivér
Tel.: 06 20 824 27 89
oliver.horvath-hegyi@lutheran.hu
Felügyelő: Sereginé Székács Csilla
Tel.: 06 26 311 661
Gondnok, pénztáros: Koren Tamás
Tel.: 06 20 824 36 98

RENDSZERES ALKALMAINK

ISTENTISZTELETEK

SZENTENDRE
vasárnap 10.00 óra (minden hónap
első vasárnapján úrvacsorai
istentisztelet)

POMÁZ (református gyülekezeti
terem, Pomáz, Hősök tere 1.)
minden hónap első és harmadik
vasárnapján 8.30

LEÁNYFALU (Református
Szeretetotthon, Szent Imre herceg u.1.)
minden hónap harmadik
vasárnapján 17.00 óra

Gyermek-istentisztelet
Szentendre – minden hónap utolsó
vasárnapján 16.00 óra
Presbiteri ülés: Szeptembertől
kezdődően minden hónap utolsó
csütörtökjén 18.00, gyülekezeti
terem

GYÜLEKEZETI NAPTÁR

Június 15. (vasárnap) 10.00
„Te Deum laudamus” – Tanévzáró
istentisztelet, grillezés

Június 19. (csütörtök) 18.00
évzáró kihelyezett presbiteri ülés
házastársakkal

Június 20. (péntek) 19.00
Csembaló-est

Június 21–27. (szombat-péntek)
Gyülekezeti ifjúsági és családi
csendeshét Sátoraljaújhelyen

Július 16–20. (csütörtök-vasárnap)
Szélrózsa, 7. Országos Evangélikus
Ifjúsági Találkozó Kőszegen
(www.szelrozstalalkozo.hu)

Augusztus 17–24.
(vasárnap-vasárnap) Országos
konfirmandus tábor, Gyenesdiás

Augusztus 29–31. (péntek-vasárnap)
Biblia éve 2008, ökumenikus városi
rendezvénysorozat a Szentendre éjjel-
nappal program keretében

Szeptember 5–6. (péntek-szombat)
Presbiteri lelkigyakorlat

Szeptember 7. (vasárnap)
Tanévnyitó istentisztelet

Nyári vasárnapi helyettesítések

Június 22. 10.00 Hokker Zsolt
Június 29. 10.00 Benkő Ferenc
Július 13. 10.00 Novotny Dániel
Július 20. 10.00 Novotny Dániel
Július 27. 10.00 Novotny Dániel

A KERESZTSÉG SZENTSÉGÉBEN RÉSZESÜLTEK

Bolyán Marcell, Bolyán Domonkos,
Szabik Dóra, Kaltenecker Ajsa,
Kozma Veda, Mézes Panni

IFJÚ KONFIRMÁLTAK

Agárdi Mercédesz (Szentendre),
Boross János (Szentendre),
Fórisch Bence (Szentendre),
Horváth Csenge (Pomáz),
Koren Mátyás (Szentendre),
Makai-Kis Ábel (Budakalász),
Nádai Judit Aina Katalin
(Szentendre),
Sulyok András Attila (Budakalász)

FELNŐTT KONFIRMÁLTAK

Deli Gábor (Budakalász),
Gy. Molnár Istvánné, Hella
(Szentendre),
Krecz Ágnes (Szentendre),
Opóczky-Erős Anna (Szentendre),
Papp Dániel (Szentendre),
Sághi Gábor (Szentendre),
Somfai Henrik (Pomáz),
Rosta Krisztina (Budapest)

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Opóczky László és Erős Anna,
Klenk Balázs és Rétei Eszter

A FELTÁMADÁS REMÉNYÉBEN ELTEMETTÜK

Zverecz József (54),
Szabó Pál (82)
Zana Andrásné (86)
Králik János (71) testvéreinket

EGYMONDATOS HÍREK

A templomtorony beüvegezése
megtörtént.

A gyülekezeti nyári ifjúsági és gyer-
mek csendeshét programja honla-
punkon olvasható.

A nyári szabadságokra való
tekintettel a beszélgetések,
egyeztetések időpontját kérjük
előre jelezni.

A nyári táborokra a lelkeszi hivatal-
ban lehet jelentkezni.

Ébredés®

Szerkesztőség:

Horváth-Hegyi Olivér lelkész,
Sereginé Székács Csilla felügyelő,
Sághi Márta, Bereznai Péter, Opóczky László
2000 Szentendre, Bükkös part 2.
Tel.: 06 26 303 459
e-mail: szentendre@lutheran.hu
Megjelenik negyedévenként 500 példányban,
ingyenes terjesztésben.

Szentendrei Evangélikus
Egyházközség bankszámlaszáma:
OTP 11742087-20000545

Rosa Lutheri Alapítvány adószáma:
18688849-1-13
bankszámlaszáma:
OTP 11742087-20072643